

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPAINIŲ FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIAUS

PAŽYMA

DĖL VIKTORO USPASKICHO SOCIALINIAME INTERNETO TINKLE „FACEBOOK“ ATLYGINTINAI SKLEISTŲ ĮRAŠŲ, INTERNETO PUSLAPYJE WWW.DELFI.LT SKLEISTO REKLAMOS SKYDELIO IR DALYVAVIMO UAB „ŽINIŲ RADIJAS“ LAIDOJE „PERSONA GRATA“

2020 m. rugsėjo 29 d. Nr. 3-92 (1.2)
Vilnius

Dėl tyrimo pagrindų

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) gavo penkis pranešimus, susijusius su Darbo partijos pirmininko Viktoro Uspaskicho galimai agitacine veikla viešojoje erdvėje:

1.1. 2020 m. gegužės 4 d. gautas (reg. Nr. 1-851 (7.9) anoniminis pranešimas, kuriame nurodyta, kad *„politikas Viktoras Uspaskich reklamuoja facebook pirkdamas reklamą (remiama) ir teikia politines idėjas ir siūlymus prieš artėjančius Seimo rinkimus. Tačiau nenurodoma nei kad tai politinė reklama, nei iš kokių lėšų apmokėta“*. Pridėtos dvi Viktoro Uspaskicho socialinio interneto tinklo „Facebook“ paskyros 2020 m. gegužės 1 d. įrašo ekrano vaizdo kopijos. Pranešimu VRK prašoma iširti galimą pažeidimą. VRK 2020 m. gegužės 14 d. posėdžio metu nuspręsta pranešimą perduoti tirti VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

1.2. 2020 m. gegužės 19 d. gautas (reg. Nr. 1-995 (7.9) anoniminis pranešimas dėl 2020 m. balandžio 28 d. UAB „Žinių radijo“ rubrikoje „Persona grata“, kurioje dalyvavo V. Uspaskichas. Pranešime nurodyta, kad *„didžioji laidos turinio dalis buvo susijusi su būsima rinkimais, pasiūlymais programiniais ir V. Uspaskich keliamomis idėjomis. Laidos metu buvo informuota, kad laida apmokėta iš Europos Parlamento biudžeto. Tačiau Europos Parlamento lėšos gali būti naudojamos tik europarlamentaro tiesioginei veiklai nušviesti, o ne būsimo kandidato savireklamai ir rinkiminių idėjų sklaidai, o apie EP buvo mažai“*. Pranešimo autorius prašo *„iširti, ar tai buvo rinkiminės kampanijos metu skleista paslėpta politinė reklama ir ar šios Europos Parlamento nario išlaidos nelaikomos neteisėta parama Darbo partijai su jos lyderiu priešakyje“*. VRK 2020 m. gegužės 21 d. posėdžio metu nuspręsta pranešimą perduoti tirti VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

1.3. 2020 m. gegužės 23 d. gautas (reg. Nr. 1-1050 (7.9) pranešimas, kuriame nurodyta, kad *„V. Uspaskich reklamuoja nepažymėta politinė reklama“*. Pridėta ekrano vaizdo kopija, kurioje matomas naujienų portale delfi.lt atlygintinai skleidžiamos reklamos skydelis, kuriame matomas V. Uspaskichas ir prierašas *„Siūlau pokrizinį sprendimą – ne tik tiesioginę finansinę paramą Lietuvos žmonėms, bet ir naudą Lietuvos ekonomikai. V. Uspaskich“*. Pranešimo autorius prašo pradėti tyrimą. VRK 2020 m. gegužės 27 d. posėdžio metu nuspręsta pranešimą perduoti tirti VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

1.4. 2020 m. liepos 23 d. per Reklamos gaudyklę gautas (reg. Nr. 1-1951 (7.9) anoniminis pranešimas, kuriame nurodyta, kad 2020 m. liepos 19 d. V. Uspaskicho „Facebook“ „Politiko“ paskyroje atlygintinai skleistas vaizdo įrašas yra galimai nepažymėta politinė reklama, „*kurioje Viktoras U. kviečia vakare žiūrėti tiesioginę transliaciją kurios metu jis atsakys į klausimus*“. Pridėta ekrano vaizdo kopija ir nuoroda į minėtą vaizdo įrašą. VRK 2020 m. liepos 30 d. posėdžio metu nuspręsta pranešimą perduoti tirti VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

1.5. 2020 m. liepos 27 d. per Reklamos gaudyklę gautas (reg. Nr. 1-1971 (7.9) anoniminis pranešimas, kuriame nurodyta, kad 2020 m. liepos 26 d. V. Uspaskicho „Facebook“ „Politiko“ paskyroje atlygintinai skleistas vaizdo įrašas yra galimai nepažymėta arba netinkamai pažymėta politinė reklama. Pridėta ekrano vaizdo kopija ir nuoroda į minėtą vaizdo įrašą. VRK 2020 m. liepos 30 d. posėdžio metu nuspręsta pranešimą perduoti tirti VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

Dėl teisinio reglamentavimo

2. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d. 2020 m. gegužės 8 d. VRK nario sprendimu Nr. PK1-2020LRS-S32 Darbo partija buvo registruota 2020 m. spalio 11 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyve. Darbo partijos pirmininkas V. Uspaskichas kandidatu į Lietuvos Respublikos Seimo narius nėra keliamas.

3. Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa. Pagal to paties straipsnio 19 dalį, rinkimų (referendumo) agitacija – rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpiu politinei reklamai skleisti skirta veikla, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume.*

4. Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 punkte nustatyta, kad *politine reklama nelaikomi politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą.*

5. Įstatymo 15 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad *politinė reklama turi būti pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos (1 dalis). Politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų*

reikalavimų, laikoma paslėpta politinė reklama ir yra draudžiama. Už jos skleidimą taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė (2 dalis).

6. Pagal Įstatymo 14 straipsnio 1 dalį, *prasisidėjus politinei kampanijai, visos politinės kampanijos išlaidos gali būti apmokamos tik iš politinės kampanijos sąskaitoje esančių lėšų.*

7. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 54 straipsnio 1 dalį, *bet kam draudžiama naudotis tarnybine padėtimi valstybės ar savivaldybių institucijose, įstaigose ar organizacijose, taip pat valstybinėse ar savivaldybių visuomenės informavimo priemonėse vykdant bet kokią rinkimų agitaciją, pavesti tai daryti kitiems asmenims ar kaip nors kitaip, naudojantis tarnybine padėtimi, bandyti paveikti rinkėjų valią. Valstybės, savivaldybių pareigūnams, valstybės tarnautojams draudžiama naudotis tarnybine padėtimi sudaryti sau ar partijai išskirtines rinkimų agitacijos sąlygas. Šį straipsnį pažeidęs asmuo gali būti patrauktas administracinėn arba baudžiamojon atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.*

8. VRK 2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75 patvirtintų Rekomendacijų dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2020 m. balandžio 25 d.) (toliau – Rekomendacijos) 4.5 papunktyje nustatyta, kad *politine reklama laikoma kai be papildomos informacijos skelbiama kandidato nuotrauka, atvaizdas ar kita panašaus pobūdžio vizualinė informacija, taip pat kai skelbiama politinės partijos logotipas (išskyrus rinkimų štabo informacinę iškabą, atitinkančią Rekomendacijų 3.2 papunktyje nurodytus reikalavimus), politinės partijos, kandidato, politinės kampanijos dalyvio rinkimų numeris, rinkimų šūkis bei raginimas balsuoti.*

Dėl naujienų portale www.delfi.lt ir socialiniame interneto tinkle „Facebook“

V. Uspaskicho skleistų reklamos skydelio ir atlygintinų įrašų

9. Susipažinus su pranešimuose pateikta ir viešoje erdvėje paskelbta informacija, nustatyta:

9.1. 2020 m. gegužės 23 d. pranešime nurodytas portale www.delfi.lt įkeltas reklamos skydelis *„renew europe. Siūlau pokrizinį sprendimą – ne tik tiesioginę finansinę paramą Lietuvos žmonėms, bet ir naudą Lietuvos ekonomikai! V. Uspaskich“* buvo aktyvi nuoroda į interneto puslapyje www.uspaskich.eu įkeltą straipsnį *„V. Uspaskich. siūlau pokrizinį sprendimą – ne tik tiesioginę finansinę paramą Lietuvos žmonėms, bet ir naudą Lietuvos ekonomikai“*¹, kuriame transliuojamas 2020 m. balandžio 19 d. V. Uspaskicho „Facebook“ „Politiko“ paskyros vaizdo įrašas be politinės reklamos žymos ir papildomos informacijos. Peržiūrėjus straipsnio, į kurį nukreipia reklamos skydelis, turinį, nustatyta:

9.1.1. Straipsnio pradžioje įkeltas V. Uspaskicho „Facebook“ „Politiko“ paskyros vaizdo įrašas² be politinės reklamos žymos ir papildomos informacijos (žr. 9.1.5 papunktį).

¹ Nuoroda internete https://www.uspaskich.eu/aktualu/v-uspaskich-siulau-pokrizini-sprendima-ne-tik-tiesiogine-finansine-parama-lietuvos-zmonems-bet-ir-nauda-lietuvos-ekonomikai/?fbclid=IwAR0_vW_OkLIqSNb3YPZ12vVuk3JVXXR-kr1_VWb27u-3jYIkAftxvoIJJfE [žiūrėta 2020-06-12].

² Nuoroda internete <https://www.facebook.com/viktorasuspaskich/videos/515083159120618/> [žiūrėta 2020-06-16].

9.1.2. Tolesnėje straipsnio dalyje apžvelgiama Lietuvos ekonomikos padėtis koronaviruso (COVID-19) pandemijos metu ir pateikiamos Europos Sąjungos taikomos priemonės šiai pandemijai suvaldyti.

9.1.3. Trečiojo straipsnio dalyje „Kaip šioje situacijoje atrodo Lietuva?“ apžvelgiama paramos verslui sistema darbo vietoms išlaikyti, išreiškiama kritika, pastabos ir klausimai valdžios atstovams: *„Ponai vadovai, nėra ko čia stebėtis – kai kurdami paramos schemas į verslą žiūrite su didžiule arogancija ir nepagarba bei sudedate jam visus įmanomus apribojimus ir kliūtis, nieko nuostabaus, kad verslas spjauna į tokią pagalbą <...> O kas bus kai Vyriausybė sušvelnins karantino sąlygas? <...> Subsidijas atims, pagalbą nutrauks ir žmonės liks ant ledo, nes žmonėms ir įmonėms bus dar sunkiau nei karantino metu“.* Toliau V. Uspaskich pateikia pandemijos keliamos ekonominės krizės sprendimo būdus bei savo pagalbą: *„Todėl kreipiuosi į Vyriausybę ir premjerą: pandemijos akivaizdoje ypatingą dėmesį reikia atkreipti į žmones, kurie neturi nei santaupų, nei pajamų ir paslaugų įmonės nelabai pagelbės. Ir pats laikas pagalvoti apie kažkada kalbėtą ir mano 2008 metais teiktą programinį pasiūlymą – būtiniausių produktų krepšelį. Dabartinėje situacijoje, viena vertus, tai būtų pagalba žmonėms, ne dėl savo kaltės ir valios patekusiems į tokią padėtį. Tačiau svarbiausia, – tokiu būdu būtų palaikyti vietos gamintojai ir sukontroliuotos kainos, nes šiam krepšeliui nereikės jokių tarpininkų, tad natūralu, kad jame esantys produktai atpigs nuo 20 iki 50%. Esu pasiruošęs, su visa savo patirtimi ir pajėgumu, altruizmo pagrindu paruošti visą schemą, sudaryti programą, organizuoti logistiką ir užtikrinti ne tik kainų kontrolę, bet ir jų sumažinimą“.* Pažymėtina, kad straipsnio pabaigoje V. Uspaskich išreiškia poreikį vizijai ir planui artimiausiems 10 metų: *„Lietuvai reikia vizijos ir konkretaus veiksmų plano ne tik artimiausiems 12 mėnesių, bet ir tolimesniems 5 ar 10 metų, išnaudojant pokrizinį laikotarpį. Ir Vyriausybė turi sutelkti visus žmones, specialistus, kurie supranta ką reikia daryti šitoje situacijoje, kad valstybė išeitų ne aptrupėjusi, o atvirkščiai – padedanti naujus pamatus ekonomikos atsigavimui ir gerovės valstybės kūrimui, nes šitas žodis, ilgai skambėjęs iš visų politikų lūpų, šiandien yra užmirštas lyg jo ir nebuvo“.*

9.1.4. Interneto puslapyje www.uspaskich.eu nurodyta: *„Viktoras Uspaskich, Europos Parlamento narys, Darbo partijos pirmininkas“.* Skiltyje „Apie mane“ pateikta V. Uspaskicho biografijos detalės, informacija apie šeimą, pomėgius ir pan.

9.1.5. Paspaudus vaizdo įrašė esančią nuorodą, atidaromas originalus 2020 m. balandžio 19 d. V. Uspaskicho „Facebook“ 1 val. 20 min. 32 s. trukmės vaizdo įrašas³ (71 tūkst. peržiūrų), šalia kurio nurodyta informacija: *„Premjeras klausia, kodėl pas mus kainos tokios didelės!? Atsakau ir pristatau schemą, kaip jas sumažinti! Šiandien laidoje daugiau apie mano siūlomą pokrizinį sprendimą – ne tik tiesioginę finansinę paramą Lietuvos žmonėms, bet ir naudą Lietuvos ekonomikai. Jei turite argumentų, kad mano pristatyta schema neveiks, pateikite juos, o kitoje laidoje būtinai tai aptarsime“.* Pažymėtina, kad pagal viešą „Facebook“ „Ad library“ skelbiamą

³ Nuoroda internete <https://www.facebook.com/viktorasuspaskich/videos/515083159120618/> [žiūrėta 2020-09-22].

informaciją, šis įrašas 2020 m. balandžio 19–22 d. buvo skleistas atlygintinai. Peržiūrėjus minėtą „Facebook“ įrašą, nustatyta:

9.1.5.1. Vaizdo įrašė propaguojamas V. Uspaskichas kaip politikas, dėstomas jo požiūris, idėjos ir pasiūlymai Lietuvos valdžiai karantino metu ir jį nutraukus, kaip turi vystytis valstybė, jos ekonomika, kokio dydžio turi būti pensijos ir minimali alga Lietuvoje ir pan. Dėstomas požiūris, atitinkantis Darbo partijos 2020 m. Seimo rinkimų programos nuostatas (Pažymos 1 priedas): 22:35 jis teigia, kad *„Lietuvai reikia vizijos, konkretaus veiksmų plano ne tik artimiausius kokių dvylika mėnesių, krizės metu ir po krizės kelių mėnesių iki rinkimų, bet ir tolimesniems penkiems dešimčiai metų, išnaudojant pokrizinį laikotarpį.. Vyriausybė turi sutelkti visus žmones specialistus <...>“*. 23:25 vertina buvusius ir esamą Lietuvos premjerus tuo aspektu, kad jie neturi kompetencijos, mikroekonomikos žinių, patirties versle, kad jos V. Uspaskichas turi, ne kartą tai akcentuoja reportažo metu (19:33 *„aš iš verslo pasaulio“*, 31:26 *„aš gi versle trisdešimt metų“*). 1:04:07 V. Uspaskichas patvirtina apie dalyvavimą 2020 m. Seimo rinkimuose: *„sąžiningai pasakius, aš nesiruošiu dalyvauti rinkimuose į Seimą... šį kartą, šį rudenį... aš dalyvausiu vedant komandą, Darbo partiją į Seimą, nes mane domina vykdomoji valdžia, aš noriu būti premjeru, kad visa tai įgyvendinti, be premjero pareigų, niekas negalės to įgyvendinti, atskiri Seimo nariai nieko nepadarys, aš vesiu komandą kaip kandidatas į premjerus ir padarysiu tai, apie ką kalbu <...> aš galiu garantuoti, aš žinau, apie ką kalbu, nes aš gyvenu tuo, aš užsiiminėju tuo“*. 36:20 tai labai svarbu ir apie tai reikia kalbėti.. *visa tai – mano programoje: ji visiškai skiriasi nuo visų kitų politinių organizacijų programų, ji kitokia, o, svarbiausia, kito kelio nėra, kito pasirinkimo nėra, jeigu mes norim pastatyti valstybę ne tik ant gero ekonominio pagrindo, mes turim pastatyti ir ant vertybinio pagrindo, kad būtų tvirta, tai yra labai svarbu“*.

9.1.6. Pažymėtina, kad interneto puslapyje www.uspaskich.eu straipsnio „V. Uspaskich. siūlau pokrizinį sprendimą – ne tik tiesioginę finansinę paramą Lietuvos žmonėms, bet ir naudą Lietuvos ekonomikai“ turinys savo esme atspindi aptarto V. Uspaskich „Facebook“ „Politiko“ paskyroje įkelto vaizdo įrašo turinį.

9.2. 2020 m. gegužės 1 d. V. Uspaskicho socialinio interneto puslapio „Facebook“ (toliau – „Facebook“) „Politiko“ paskyroje viešai paskelbtas įrašas⁴, kuriame nurodyta: *„Džiaugiuosi, kad Vyriausybė išgirdo MANO KREIPIMĄSI į premjerą, kuo skubiau paremti skurdžiausiai gyvenančius ir didžiausią socialinę atskirtį patiriančius žmones, ir darbo netekusius žmones. Taip pat raginimą dėl 200 eurų paramos pensininkams, kurių pensija mažiau negu 800 eurų, o tokių yra dauguma pensininkų.“* Įrašė taip pat nurodytos paramos daliai visuomenės priemonės: *„Paramą TURĖTŲ GAUTI DAUGIAU ŽMONIŲ. <...> šitą paramą žmonėms reiktų NUKREIPTI PER LIETUVIŠKOS KILMĖS PRODUKCIJĄ. <...> Parama žmones turi pasiekti KUR KAS GREIČIAU nei po 4 mėnesių.“* Įrašo pabaigoje kviečiama *„visus turinčius idėjų SUSITELKTI ir SIŪLYTI, kaip naudingiau ir efektyviau panaudoti valstybės skolintus pinigus <...>“*, taip pat nurodyta, kad

⁴ Nuoroda internete <https://www.facebook.com/viktorasuspaskich/posts/10156835163162471> [žiūrėta 2020-06-11].

„Šiandien Lietuvai labai reikia ne tik didinti vartojimą visa tai pravalgant ir didinant valstybės skolą, bet iš viso to kurti pridėtinę vertę“. Įrašas iliustruotas nuotrauka, kurioje matomas V. Uspaskichas Darbo partijos logotipų fone su priedašu „Parama žmones turi pasiekti KUR KAS GREIČIAU nei po 4 mėnesių. Todėl, kad žmonėms jos reikia čia ir dabar. Ir todėl, kad ji nebūtų vadinama „rinkimų dovana“. Remiantis vieša „Facebook Ad Library“ informacija⁵, minėtas įrašas buvo skleidžiamas atlygintinai 2020 m. gegužės 2–6 d., nurodyta, kad už įrašo skleidimą apmokėjo V. Uspaskichas.

9.2.1. Peržiūrėjus „Facebook Ad Library“ informaciją apie Darbo partijos ir jos atstovų Seime Andriaus Mazuronio ir Mindaugo Puidoko atlygintinai skleistus įrašus, nustatyta, kad nuo 2020 m. gegužės 6 d. iki birželio 20 d. dalis įrašų apie Darbo partijos iniciatyva skirtas 200 eurų išmokas šeimoms ir senjorams buvo pažymėti Darbo partijos politinės reklamos žyma. Panašaus turinio politinės reklamos žyma pažymėti Darbo partijos „Facebook“ paskyros įrašai⁶ buvo skleisti atlygintinai.

9.3. 2020 m. liepos 19 d. V. Uspaskicho „Facebook“ „Politiko“ paskyroje buvo atlygintinai skleistas 5 min. 12 sek. vaizdo įrašas⁷ (35 tūkst. peržiūrų) kartu su nuoroda į Europos Parlamento nario V. Uspaskicho interneto puslapį www.uspaskich.eu.

9.3.1. Vaizdo įrašė V. Uspaskichas informuoja, kad įprastinė sekmadienio vaizdo transliacija yra perkeliama į antradienį, liepos 21 d., 20.00 val., ir pristato temas, apie kurias kalbės būsimoje transliacijoje: „Alstom“ byla, „Jangila“, kaip V. Uspaskichas „bėga į Rusiją“. V. Uspaskichas nurodo, kad „pristatys tikrąją padėtį“, kvies melą apie V. Uspaskichą skleidžiančius asmenis diskusijai į tiesioginį eterį, „antradienį laukia labai įdomi laida, tiesioginė laida“. V. Uspaskichas kviečia „Facebook“ vartotojus siųsti klausimus ir komentarus. Nuo 3:59 minima rinkimų programa: „Ačiū, kad jau beveik aštuoni šimtai tūkstančių peržiūrėjo mano pristatymą Darbo partijos programą tiesioginiame eteryje, ačiū, beveik du tūkstančiai komentarų atsiuntė, pasiūlymų, ačiū labai, kad jūs taip aktyviai dalyvaujate šitame procese, domitės, kad jums ne vis tiek, kas darosi mūsų valstybėje. Ir mes išgryninsim <...> visą tiesą, išvesim į švarų vandenį visus tuos veikėjus, kurie mutina vandenį, dezinformuoja jus, dezorientuoja visą visuomenę ir trisdešimt metų tiesiog paverčia Lietuvą murkdytis tame mėsle“. Nustatyta, kad 2020 m. liepos 21 d. V. Uspaskicho „Facebook“ „Politiko“ paskyroje transliuotas vaizdo įrašas (68 tūkst. peržiūrų)⁸, apie kurį V. Uspaskichas informavo pranešimo autoriaus nurodytame liepos 19 d. įrašė, buvo pažymėtas politinės reklamos žyma ir skleistas atlygintinai. Liepos 21 d. vaizdo įrašo priedaše nurodyta:

⁵ Nuoroda internete

[https://www.facebook.com/ads/library/?active_status=all&ad_type=all&country=LT&impression_search_field=has_impressions_lifetime&view_all_page_id=160851767470&sort_data\[direction\]=desc&sort_data\[mode\]=relevancy_monthly_grouped](https://www.facebook.com/ads/library/?active_status=all&ad_type=all&country=LT&impression_search_field=has_impressions_lifetime&view_all_page_id=160851767470&sort_data[direction]=desc&sort_data[mode]=relevancy_monthly_grouped) [žiūrėta 2020-06-11].

⁶ Nuorodos internete <https://www.facebook.com/darbopartija/posts/10163957770220226> ir <https://www.facebook.com/darbopartija/posts/10163914225355226> [žiūrėta 2020-09-23].

⁷ Nuoroda internete <https://www.facebook.com/viktorasuspaskich/videos/285818432852904/> [žiūrėta 2020-08-21].

⁸ Nuoroda internete <https://www.facebook.com/viktorasuspaskich/videos/291902182033364/> [žiūrėta 2020-08-21].

„Šiandienos live laidoje papasakojau apie garsiąją man iškeltą bylą bei pakomentavau naują Europos Sąjungos biudžetą ir jo įtaką gyvenimui Lietuvai <...>“.

9.4. 2020 m. liepos 26 d. V. Uspaskicho „Facebook“ „Politiko“ paskyroje buvo atlygintinai skelbtas 3 min. 22 sek. vaizdo įrašas (15 tūkst. peržiūrų)⁹ kartu su nuoroda į Europos Parlamento nario V. Uspaskicho interneto puslapį www.uspaskich.eu.

9.4.1. Vaizdo įrašė V. Uspaskichas informuoja apie tą pačią dieną vyksiančią įprastinę sekmadienio vaizdo transliaciją, nuo 0:22 nurodo, apie ką joje kalbės: „<...> mes pradėsime.. na, nepradėsime, o jau tęsim mūsų programos aptarimus.. kai kuriuos punktus.. kiek bus laiko, jūs atsakysim klausimus, komentarus <...>. Matyt reikės rimtai kalbėti vis tikrai sveikatos apsaugos tema, medicinos tema, aptarnavimo medicinos įstaigose.. <...> nesusitvarko mūsų ministras Veryga.. <...> ar pasiruošusi visa švietimo sistema kokybiškai dirbti rugsėjo pirmąją.. <...> galima priversti valdininkus ir ministrus dirbti efektyviau <...>“. Nustatyta, kad 2020 m. liepos 26 d. V. Uspaskicho „Facebook“ „Politiko“ paskyroje transliuotas vaizdo įrašas (50 tūkst. peržiūrų)¹⁰, apie kurį V. Uspaskichas informavo pranešime nurodytame liepos 26 d. įrašė, buvo pažymėtas politinės reklamos žyma ir skelbtas atlygintinai. Vaizdo įrašo priedaše nurodyta: „Ką reikia daryti, kad Lietuva pakiltų į penketuką patraukliausių valstybių pasaulyje? Visus sekmadienius iki pat rinkimų diskutuosime apie Darbo partija programos punktus, kuriuos įgyvendinus tai pasiektume!! Šiandien - sveikatos sistema bei klaidos, dėl kurių daugybė sergančių žmonių buvo palikti be medikų pagalbos. Negaliu to toleruoti, todėl jei žinote tokių atvejų, būtinai informuokite mūsų komandą - pranesk@uspaskich.eu. Taip pat tema, kuri man nepraslydo pro akis - girtaujančiųjų amžius pastaruosius keturis metus labai jaunėjo!! Kaip jau sakiau anksčiau - draudimai, kontrolė situacijos nepagerins, reikia lavinti visuomenę, kelti jos sąmoningumo lygį. Taip pat kviečiu jungtis prie mūsų: <https://www.darbopartija.lt/tapk-nariu/> arba rašykite info@darbopartija.lt, arba skambinkite +370 5 210 71 52. Dėkoju už Jūsų klausimus, už tai, kad žiūrite ir dalinatės“.

10. 2020 m. gegužės 19 d. VRK dėl informacijos pateikimo raštu kreipėsi į V. Uspaskichą (reg. Nr. 2-459 (7.9)). 2020 m. liepos 13 d. gautas V. Uspaskicho atsakymas (reg. Nr. 1-1677 (7.9)), kuriame nurodyta, kad 2020 m. gegužės 1 d. „Facebook“ įrašas buvo užsakytas V. Uspaskicho ir bus apmokėtas iš jo asmeninių lėšų, ši iniciatyva niekaip nesusijusi su Darbo partijos ar V. Uspaskicho dalyvavimu 2020 m. Seimo rinkimuose ir įrašas nėra politinė reklama, kadangi juo nėra siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume, nebuvo propaguojama politinės partijos idėjos ar programa: „buvo išsakyta mano nuomonė, kaip Europarlamentaro, po kreipimosi į šalies premjerą S. Skvernelį, kuriuo buvo pateikti racionalūs sprendimai, ypač reikalingi Lietuvos valstybei ir jos žmonėms. <...> Tai yra mano, kaip Europarlamentaro, kasdienė pareiga, teikti racionalius ir reikalingus sprendimus Lietuvos valstybei“. Nurodyta, kad įrašo nuotrauka „yra naudojama daugiau negu vieneri metai po įvairiais straipsniais ir jokios specialios priežasties ją naudoti / nenaudoti nėra“.

⁹ Nuoroda internete <https://www.facebook.com/viktorasuspaskich/videos/749764448927903/> [žiūrėta 2020-08-21].

¹⁰ Nuoroda internete <https://www.facebook.com/viktorasuspaskich/videos/959973354471988/> [žiūrėta 2020-08-21].

11. Dėl reklamos skydelio interneto puslapyje www.delfi.lt 2020 m. birželio 8 d. VRK raštu kreipėsi į V. Uspaskichą (reg. Nr. 2-617 (7.9)). 2020 m. liepos 17 d. gautas V. Uspaskicho atsakymas (reg. Nr. 1-1768 (7.9)), kuriame nurodyta, kad *„šis reklaminis skydelis nėra politinė reklama, kadangi juo nėra siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume, nebuvo propaguojama politinės partijos idėjos ar programa. Tai yra mano, kaip Europarlamentaro kasdieninė pareiga, teikti racionalius ir reikalingus sprendimus Lietuvos valstybei“*.

12. 2020 m. birželio 19 d. VRK 2020 m. birželio 17 d. UAB „Žinių radijas“ atsakymo pagrindu (žr. 21.1 papunktį) dėl informacijos pateikimo kreipėsi raštu į Arena Media, UAB (reg. Nr. 2-633 (7.9)).

12.1. 2020 m. liepos 2 d. gautas Arena Media, UAB, atsakymas (reg. Nr. 1-1564 (7.9)), kuriame nurodyta, kad 2020 m. gegužės 1 d. V. Uspaskicho „Facebook“ paskyroje paskelbtas įrašas ir 2020 m. gegužės 23 d. interneto puslapyje www.delfi.lt įkeltas reklamos skydelis yra Arena Media, UAB, teikiamų viešinimo paslaugų dalis, teikta pagal 2020 m. sausio 3 d. tarp Europos Parlamento nario V. Uspaskicho ir Arena Media, UAB, sudarytą bendradarbiavimo sutartį (toliau – Sutartis) dėl europinės veiklos viešinimo (pridėta kopija). Taip pat nurodyta, kad už viešinimo „Facebook“ paslaugas bus apmokėta iš *European Parliament Renew Europe Group* (Europos Parlamento frakcijos „Atnaujinkime Europą“) lėšų.

12.2. Susipažinus su Sutarties turiniu, atkreiptas dėmesys, kad Sutarties 1.1 papunktyje nurodyta: *„<...> Agentūra įsipareigoja teikti Kliento užsakytas komunikacijos bei reklamos paslaugas Europos Parlamento veiklos vykdymo metu <...>“*, 1.2 papunktyje nustatyta, kad *„Pagal kliento pateiktus atskirus užsakymus Kliento, kaip Europos Parlamento nario, reklamos ir marketingo tikslais, Agentūra gali teikti Klientui šias paslaugas: komunikacijos, strategijos sukūrimas ir jos realizavimas; media monitoringo tyrimai, rinkos analizė; reklamos žiniasklaidos priemonėse planavimas ir/arba talpinimas; reklamos skleidimas kitomis reklamos perteikimo priemonėmis; išorinės (lauko) reklamos kūryba, gamyba ir talpinimas; kiti darbai, dėl kurių vykdymo Šalys susitaria atskiru tarpusavio susitarimu“*. Pagal Sutarties 2 punktą, *„agentūros pagal šią Sutartį teikiamų paslaugų ir atliekamų darbų kainą sudaro: Agentūros ir Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) patvirtinti ir VRK interneto svetainėje paskelbti įkainiai ir sąlygos už atliekamus darbus“* (2.1 papunktis); *„galutinė teikiamų paslaugų kaina yra nustatoma Šalių suderintame ir pasirašytame užsakyme arba atskiruose sutarties prieduose“* (2.2 papunktis).

12.3. 2020 m. rugpjūčio 18 d. gautas Arena Media, UAB, atsakymo papildymas (reg. Nr. 1-2526 (7.9)):

12.3.1. pateikta Arena Media, UAB, 2020 m. gegužės 28 d. sąskaita faktūra Nr. ARE01265, išrašyta *„European Parliament Renew Europe Group / Viktor Uspaskich“* už skydelio viešinimo paslaugas balandžio mėn. naujienų portale www.delfi.lt, suma – 1 822,80 Eur.

12.3.2. pateikta 2020 m. birželio 30 d. PVM sąskaita faktūra Nr. ARE01368 (suma – 19 193,23 Eur), išrašyta V. Uspaskichui už „Reklamą socialiniame tinkle FACEBOOK“ nuo sausio iki birželio mėn. pagal projektą „Darbo partijos naujos programos pristatymas“. Sąskaitoje atskirai nurodyta gegužės mėn. reklamos skleidimo „Facebook“ paslaugų vertė yra 4 962,29 Eur (be PVM). 2020 m. rugpjūčio 25 d. Arena Media, UAB, patikslino (reg. Nr. 1-2640 (7.9), kad 2020 m. gegužės 1 d. V. Uspaskicho „Facebook“ įrašo atlygintino skleidimo gegužės 2–6 dienomis išlaidos „Facebook“ sudarė 200 Eur (pridėta „Facebook“ užsakymo kopija). 2020 m. rugsėjo 1 d. (reg. Nr. 1-2940 (7.9) patikslinta, kad PVM sąskaita faktūra Nr. ARE01368 už 2020 m. gegužės 1 d. „Facebook“ įrašo atlygintiną skleidimą vis dar neapmokėta.

12.3.3. 2020 m. rugsėjo 3 d. (reg. Nr. 1-2986 (7.9) Arena Media, UAB, pažymėjo, kad paslaugos už pranešime nurodyto V. Uspaskicho reklamos skydelio viešinimą yra apmokėtos (pridėta 2020 m. birželio 24 d. *Renew Europe Group* mokėjimo nurodymo kopija, suma iš viso 7 099,84 Eur).

12.4. 2020 m. rugsėjo 15 d. (reg. Nr. 1-3314 (7.9) Arena Media, UAB, patikslino, kad reklamos skydelis portale www.delfi.lt skleistas nuo 2020 m. balandžio 22 d. iki liepos 31 d., ir pateikė likusias Arena Media, UAB, sąskaitas faktūras, išrašytas „*European Parliament Renew Europe Group / Viktor Uspaskich*“: 2020 m. gegužės 29 d. sąskaita Nr. ARE01280 (1 822,80 Eur), birželio 30 d. sąskaita Nr. ARE01346 (1 323 Eur), liepos 31 d. sąskaita Nr. ARE01401 (1 281 Eur). Visų už reklamos skydelio viešinimą išrašytų sąskaitų suma sudaro 6 309,6 Eur.

12.5. 2020 m. rugsėjo 15 d. Arena Media, UAB, nurodė (reg. Nr. 1-3319 (7.9), 1-3482 (7.9), kad 2020 m. balandžio 19 d. V. Uspaskicho „Facebook“ įrašas buvo atlygintinai skleistas balandžio 19–22 dienomis Sutarties su Darbo partija pagrindu, skleidimo vertė 200 Eur (pridėta „Facebook“ užsakymo kopija). Su atsakymu (reg. Nr. 1-2526 (7.9) Arena Media, UAB, pateikė Darbo partijai išrašytą PVM sąskaitą faktūrą Nr. ARE01369, kurioje nurodytos 4 pozicijos, viena iš jų „*Reklama socialiniame tinkle FACEBOOK 04 mėn.*“ (suma 1 269,42 Eur, bendra sąskaitos faktūros suma iš viso 7 236,01 Eur). Patikrinus 2020 m. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyvės Darbo partijos politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį, nustatyta, kad ši sąskaita nurodyta, apmokėta 2020 m. rugpjūčio 3 d. iš Darbo partijos politinės kampanijos sąskaitos.

12.5.1. 2020 m. rugpjūčio 25 d. Arena Media, UAB, nurodė (reg. Nr. 1-2636 (7.9), kad už 2020 m. liepos mėn. reklamos viešinimo ir administravimo socialiniame tinkle „Facebook“ paslaugas išrašyta PVM sąskaita faktūra Nr. ARE01418 (suma 34 210,63 Eur). Arena Media, UAB, pažymėjo: „*Mes neskaidome sąskaitų padieniui. Rašome bendrai už mėnesį*“ ir nurodė, kad 2020 m. liepos 19 d. atlygintinai skleisto įrašo išlaidos „Facebook“ sudarė 200 Eur, 2020 m. liepos 26 d. įrašo išlaidos – 104 Eur (pridėtos „Facebook“ užsakymo kopijos). 2020 m. rugsėjo 1 d. el. atsakymu (reg. Nr. 1-2940 (7.9) Arena Media, UAB, pažymėjo, kad sąskaita faktūra už liepos 19 d. ir 26 d. įrašus vis dar neapmokėta.

12.5.2. 2020 m. rugsėjo 3 d. Arena Media, UAB, nurodė (reg. Nr. 1-2986 (7.9), kad su 2020 m. liepos 19 ir 26 dienų V. Uspaskicho „Facebook“ įrašais susijusios viešinimo paslaugos buvo užsakytos pagal Arena Media, UAB, Sutartį dėl veiklos viešinimo.

12.5.3. 2020 m. rugsėjo 15 d. patikslinta (reg. Nr. 1-3319 (7.9), kad 2020 m. liepos 19 ir 26 dienomis V. Uspaskicho „Facebook“ įrašai buvo atlygintinai skelsti Arena Media, UAB, Sutarties su Darbo partija pagrindu. Patikrinus 2020 m. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyvės Darbo partijos politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį, nustatyta, kad 2020 m. rugsėjo 3 d. Arena Media, UAB, PVM sąskaita faktūra Nr. ARE01418 už viešinimo paslaugas buvo apmokėta iš Darbo partijos politinės kampanijos sąskaitos.

13. Arena Media, UAB, yra VRK deklaravusi įkainius 2020 m. Seimo rinkimų politinei reklamai skelsti.

14. Taigi, išnagrinėjus gautuose pranešimuose nurodytą ar juose pateiktą informaciją, nustatyta, kad V. Uspaskichas atlygintinai skelbė 4 įrašus socialiniame interneto tinkle „Facebook“ ir reklamos skydelį naujienų portale www.delfi.lt, kaip nuorodą į straipsnį, kuriame skelbiamas vaizdo įrašas ir aprašomas vaizdo įrašo turinys.

Eil. Nr.	Paskelbimo data ir vieta	Pobūdis	Atlygintino skelbimo laikotarpis	Finansavimo šaltinis
1.	2020-04-19 „Facebook“	Vaizdo įrašas (transliacija) (1 val. 20 min. 32 s.)	2020-04-19–22	Darbo partijos politinės kampanijos sąskaita
2.	2020-05-01 „Facebook“	Tekstinė iliustruota žinutė	2020-05-02–06	Europos Parlamento nario Viktoro Uspaskicho veiklos lėšos
3.	2020-04-22–2020-07-31 www.delfi.lt	Reklamos skydelis	2020-04-22–2020-07-31	Europos Parlamento nario Viktoro Uspaskicho veiklos lėšos
4.	2020-07-19 „Facebook“	Vaizdo įrašas – 2020 m. liepos 21 d. transliacijos anonsas (5 min. 12 sek.)	2020-07-19	Darbo partijos politinės kampanijos sąskaita
5.	2020-07-26 „Facebook“	Vaizdo įrašas – 2020 m. liepos 26 d. transliacijos anonsas (3 min. 22 sek.)	2020-07-26	Darbo partijos politinės kampanijos sąskaita

15. 2020 m. balandžio 19 d., liepos 19 ir 26 dienomis V. Uspaskicho „Facebook“ įrašai, kuriuose propaguojama Darbo partija ir pristatomos Darbo partijos rinkimų programos nuostatos, laikytini paslėpta politine reklama, nes įrašai nebuvo pažymėti politinės reklamos žyma, bet įrašų viešinimo paslaugos kaip su rinkimais susijusios išlaidos buvo apmokėtos iš Darbo partijos politinės kampanijos sąskaitos.

16. 2020 m. gegužės 1 d. „Facebook“ įrašas laikytinas 2020 m. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyvės Darbo partijos politine reklama, kadangi:

16.1. atlygintinai skelstas politinės kampanijos laikotarpiu Darbo partijos pirmininko, Europos Parlamento nario V. Uspaskicho iniciatyva ir įsipareigojimu apmokėti;

16.2. jame akcentuojama Darbo partijos iniciatyva dėl 200 Eur išmokų skurdžiausiai gyvenantiems ir didžiausią socialinę atskirtį patiriantiems, darbo netekusiems žmonėms bei pensininkams skyrimo;

16.3. įrašė propaguojama partija ir jos lyderis, didžiosiomis raidėmis išskirtinai pabrėžiant V. Uspaskicho kreipimosi į Vyriausybę iniciatyvą ir sprendimo dėl išmokos skyrimo pensininkams nuopelnus, įrašas iliustruojamas V. Uspaskicho nuotrauka Darbo partijos logotipo fone;

16.4. pateikiama idėja kaip tolesnių Vyriausybės veiksmų siūlymas;

16.5. įrašė aptariama Vyriausybės veikla nėra tiesiogiai susijusi su V. Uspaskicho kaip Europos Parlamento nario veikla, nors įrašą įsipareigota apmokėti iš Europos Parlamento nario veiklai skirtų Europos Parlamento lėšų.

17. 2020 m. gegužės 1 d. V. Uspaskicho „Facebook“ įrašas nebuvo pažymėtas kaip politinė reklama, todėl laikytinas paslėpta politine reklama.

18. Portale www.delfi.lt 2020 m. balandžio 22 – liepos 31 d. skelbtas V. Uspaskicho reklamos skydelis „*renew Europe. Siūlau pokrizinį sprendimą – ne tik tiesioginę finansinę paramą Lietuvos žmonėms, bet ir naudą Lietuvos ekonomikai! V. Uspaskich*“ ir straipsnis www.uspaskich.eu straipsnis „*V. Uspaskich. Siūlau pokrizinį sprendimą – ne tik tiesioginę finansinę paramą Lietuvos žmonėms, bet ir naudą Lietuvos ekonomikai*“, į kurį nukreipia skydelis, laikytini Darbo partijos 2020 m. Seimo rinkimų politine reklama, nes:

18.1. atlygintinai skelbtas politinės kampanijos laikotarpiu Darbo partijos pirmininko V. Uspaskicho iniciatyva ir įsipareigojimu apmokėti;

18.2. skydelis buvo kaip nuoroda į interneto puslapyje www.uspaskich.eu skelbiamą straipsnį „*V. Uspaskich. Siūlau pokrizinį sprendimą – ne tik tiesioginę finansinę paramą Lietuvos žmonėms, bet ir naudą Lietuvos ekonomikai*“ bei straipsnyje įterptą „Facebook“ atlygintinai skelbtą 2020 m. balandžio 19 d. V. Uspaskicho „Politiko“ paskyros vaizdo įrašą, kuriuose:

18.2.1. propaguojamas V. Uspaskichas kaip politikas ir būsimas Vyriausybės vadovas;

18.2.2. dėstomos 2020 m. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyvės Darbo partijos rinkimų programos nuostatos, Darbo partijos pirmininko V. Uspaskicho požiūris ir idėjos;

18.2.3. apžvelgiami Vyriausybės veiksmai (paramos verslui sistema darbo vietoms išlaikyti), išreiškiama kritika, pastabos ir klausimai valdžios atstovams, o tai nėra tiesiogiai susiję su V. Uspaskicho kaip Europos Parlamento nario veikla.

19. Nors V. Uspaskicho reklamos skydelio viršuje buvo nurodyta „reklama“, reklamos skydelis nebuvo pažymėtas politinės reklamos žyma, kaip to reikalauja teisės aktai (nenurodytas finansavimo šaltinis), todėl laikytina, kad reklamos skydelis yra paslėpta politinė reklama.

Dėl V. Uspaskicho dalyvavimo Žinių radijo transliuotoje „Persona grata“ laidoje

20. Susipažinus su 2020 m. gegužės 19 d. pranešimo autoriaus pateikta ir viešoje erdvėje paskelbta informacija, nustatyta:

20.1. 2020 m. balandžio 28 d. Žinių radijo programoje buvo transliuojama 41 min. 28 s. (iš viso 2 488 s.) trukmės Žinių radijo rubrikos „Persona grata“ laida „Ar Viktoras privers Darbo partiją gyventi sveikai?“¹¹, pažymėta žyma „Laidą „Persona grata“ pristato Europos Parlamento narys Viktoras Uspaskich. Politinė reklama bus apmokėta iš Europos Parlamento nario Viktoro Uspaskich parlamentinių lėšų, skirtų viešinti Parlamento nario veiklą“. Ta pati frazė visos transliacijos metu keturis kartus buvo pasakyta ir žodžiu.

20.2. V. Uspaskichas dalyvavo laidoje nuotoliniu būdu, laidos vedėjo buvo pristatytas kaip Europos Parlamento narys ir Darbo partijos pirmininkas.

20.3. Įrašo pradžioje (37 s. – 3 min. 11 s., tai yra 6,19 proc. visos laidos trukmės (154 / 2 488 s.) kalbama apie V. Uspaskicho laisvalaikį, veiklą sodyboje, vaismedžių priežiūrą, uogų auginimą;

20.4. Nuo 3 min. 12 s. iki 9 min. 16 s., tai yra 14,3 proc. visos laidos trukmės (356 / 2 488 s.), kalbama apie V. Uspaskicho veiklą einant Europos Parlamento nario pareigas: apie registruotus pasiūlymus dėl Europos Parlamento rezoliucijų (2 iš 3 jų minimų pasiūlymų registruoti 2019 m. spalio ir gruodžio mėn., tai yra daugiau nei prieš 4–6 mėn. iki laidos):

20.4.1. dėl faktinio arba planuojamo šalies biudžeto deficito santykio su BVP padidinimo iki 5 proc., jei valstybės skolos santykis su BVP nesiekia 60 proc. (pasiūlymas Nr. B9-0154/2020)¹² registruotas 2020 m. gegužės 7 d., tai yra po dalyvavimo aptariamoje laidoje);

20.4.2. dėl mažiausios minimalaus atlyginimo ribos – 750 Eur – nustatymo visoje Europos Sąjungoje (2019 m. spalio 9 d., Nr. B9- 0115/2019¹³). Atkreiptinas dėmesys, kad 2020 m. vasario 21 d. V. Uspaskichas gavo Europos Komisijos atsakymą, kad „Jokiais galimais ES veiksmams minimalaus darbo užmokesčio srityje nebus siekiama tiesiogiai suderinti minimalaus darbo užmokesčio lygio visoje ES, sukurti vienodo minimalaus darbo užmokesčio nustatymo mechanizmo ir nustatyti darbo užmokesčio lygio, kuris nacionaliniu lygmeniu nustatomas socialinių partnerių susitarimu ir priklauso valstybių narių kompetencijai. Be to, minimalus darbo užmokestis neturėtų būti vienodas visoje ES, nes jis nustatomas pagal atitinkamą ekonomikos išsivystymo lygį“¹⁴;

20.4.3. dėl pensijos visoje Europos Sąjungoje dydžio, kuris siektų bent 60 proc. vidutinio atlyginimo, nustatymo Europos šalims (2019 m. gruodžio 9 d., Nr. B9-0232/2019¹⁵). 2020 m.

¹¹ Nuoroda internete <https://www.ziniuradijas.lt/laidos/persona-grata/ar-viktoras-privers-darbo-partija-gyventi-sveikai?video=1> [žiūrėta 2020-06-11].

¹² Nuoroda internete

https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm?searchLanguages=LT&relations=NUSE%23%23B9-0154%2F2020&sortAndOrder=DATE_DOCU_DESC [žiūrėta 2020-06-11].

¹³ Nuoroda internete

https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm;jsessionid=05FDF033D9148C00ED980737A33AFA38?searchLanguages=LT&relations=NUSE%23%23B9-0232%2F2019&sortAndOrder=DATE_DOCU_DESC [žiūrėta 2020-06-11].

¹⁴ Nuoroda internete https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2019-004308-ASW_LT.html [žiūrėta 2020-06-18].

¹⁵ Nuoroda internete

https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm;jsessionid=05FDF033D9148C00ED980737A33AFA38?searchLanguages=LT&relations=NUSE%23%23B9-0232%2F2019&sortAndOrder=DATE_DOCU_DESC [žiūrėta 2020-06-11].

vasario 24 d. V. Uspaskichas gavo Europos Komisijos atsakymą, kad „*minimalių pensijų dydžio ir apskaičiavimo klausimai iš esmės priklauso valstybių narių kompetencijai <...>*“¹⁶.

20.5. Nuo 9 min. 17 s. iki 11 min. 41 s., tai yra 5,79 proc. visos laidos trukmės (144 / 2 488 s.), kalbama apie ekonominę situaciją Lietuvoje viruso COVID-19 pandemijos kontekste: „*ta situacija, kuri yra šiandien susijusi su koronavirusu ir kur žmonės pateko į tą bėdą, į prastovas ir taip toliau, tai, žinoma, valstybė turi visomis išgalėmis padėti labai greitai, bet tuo pačiu paraleliai turi galvoti, kaip nenusilpninti ekonomikos, todėl kad tik skirti pinigų pravalgymui daug proto nereikia. Reikia skirti pinigus ne tik pravalgymui, bet ir ekonomikos pakilimui, todėl mano pasiūlymai paskutiniu laikotarpiu ir eina, kad didžiąją dalį pinigų, kuriuos mes skolinam, norim paleisti juos į pagalbą žmonėms, kad praeitų per lietuviškos kilmės produkciją ir prekėms, tada būtų efektas daug didesnis negu paprastai pravalgyti*“. R. Musnickas (10:27): „*Kaip čia atrodytų tas.. ar vėlgi nebūtų problemų su Europos sąjungos nuostatomis remti čia prekę lietuvišką? Aš taip suprantu, apie tai jūs kalbat turbūt, ar ne?*“, V. Uspaskich (10:40): „*Na, žinot, jeigu tvarkingai atstovautų vadovai, valstybės vadovai mūsų šalį, galėtų šioje vietoje iškovoti daugiau teisių, kol mes neturim vieningos kontentavimo sistemos žemės ūkio srityje, tai nereikia tada mūsų riboti ir kituose dalykuose. Kitos sąlygos mokesčių sistemos, ji visur yra skirtinga, visur skirtinga, todėl galima prie įvairių instrumentų padaryti tai, ką ir mes norim, pavyzdžiui Lenkijoje nuo trijų iki penkių, apie penki procentai yra Vokietijoje, nuo penkių iki septynių yra Prancūzijoje, Airijoje yra iš viso nulis procentų būtinoms prekėms – jie sugeba tai daryti, tai kodėl mes negalim to daryti?*“.

20.6. Nuo 12 min. 06 s. iki 22 min. 04 s., tai yra 24,04 proc. visos laidos trukmės (598 / 2 488 s.), pasakojama apie V. Uspaskicho asmeninį sveikatingumą, meditavimą, abstinenciją, maitinimąsi, ramų gyvenimo būdą, filosofiją, kuria remiasi gyvenime.

20.7. Nuo 22 min. 47 s. iki 40 min. 53 s., **tai yra 43,65 proc. visos laidos trukmės** (1 086 / 2 488 s.), kalbama apie V. Uspaskicho grįžimą į politiką, Darbo partijos rinkimų programą (Pažymos 2 priede pateikiamos laidoje išsakytų minčių sąsajos su rinkimų programa), siekius formuoti Vyriausybę, rinkimų komandos sudėtį.

20.7.1. V. Uspaskichas (23:12), klausiamas apie grįžimą į politiką, atsako: „*Sugrįžau todėl kad, matyt, taip reikėjo... kaip sakoma, niekas fiktyviai nebūna... ir iš tikrųjų... atvažiavo vieną dieną apie šimtą, o gal daugiau partiečių į kiemą, paprašė grįžti, padėti atstatyti, apsivalyti partiją nuo visokių netinkamų elementų... ir man aišku buvo.. net jie pasakė, jeigu to nebus, tada išeinam, ir žlunga visa partija... ir man šiaip buvo gaila, vis tiek tai yra vienas iš mano kūdikių tokių visuomeninių... gaila... ir man tiesiog rūpėjo ant širdies grįžti... <...>, kad aš gyvenu Lietuvoje, pilnai šaknys čia įleistos, noriu sutikti senatvę irgi čia, vaikai čia.. tai.. ne viskas patinka, kas darosi Lietuvoje, teikiu savo tokią.. panaudoti mano patirtį, o patirtį turiu pakankamai didelę, vis tikrai nuo nulio skurtas verslas ir tas verslavimas beveik sukuria apie milijardą bendro vidaus produkto, tai yra įnešta į Lietuvos ūkį... turiu tam patirties, nemažai buvau politikoj... visa tai sujungęs tikrai*

¹⁶ Nuoroda internete https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2019-004303-ASW_LT.html [žiūrėta 2020-06-18].

galiu nemažai atnešti naudos mūsų valstybei, todėl siūlau savo tokią paslaugą iš savo patirties.. kaip nuspręs žmonės, tai kitas dalykas, jeigu jau taip atsitiks, kad jau nereikės mano paslaugų, tada yra jau komandoj gerų žmonių, tai vadovaus be manęs...“.

20.7.2. V. Uspaskichas (25:52): *„tai yra mano programa ir aš kandidatuosiu, eisiu į rinkimus, kai vesiu komandą kaip galimas kandidatas į premjero postą, todėl gana aktyviai dalyvausiu šitoj vietoj. Ir nėra čia jokių paslapčių, aš vienas iš tų, kuris dvyliktais metais.. Seimo rinkimai.. ir aš atsisakiau Europos Parlamento mandato, pasirinkau Seimo nario mandatą, atsisakiau visų ten atlyginimų..“.* R. Musnickas (26:30): *„Tai dabar kokios turėtų būti sąlygos, kad jūs atsisakytumėte europarlamentaro mandato? <...> Tam, kad jūs taptumėt premjeru, reikia turėti pakankamai ženklią daugumą...“.* V. Uspaskichas (26:42): *„Reikia laimėti pirmą vietą, daugiausia mandatų ir tada pagal Konstituciją bus suteikta mums formuoti valdančiąją daugumą“.* (27:21): *„Tai aš sakau, čia gi jokių problemų nėra, aš dvyliktai metais vedžiau partiją.. irgi buvau Europos Parlamento nariu ir kaip partija laimėjo daugiamandatėje apygardoje, aš atsisakiau Europos Parlamento mandato“.*

20.7.3. V. Uspaskichas (28:25): *„Ne, aš sakau, programoj Darbo partijos kertiniai akmenys yra mano <...> pas mus yra komanda, kuri kuria tą programą. Aš pasiūliau tokius kertinius, kaip sakant, kreatyvinis akmenis ir jie buvo įtraukti, ir aš turiu juos pristatinti“.* R. Musnickas (28:53): *„Na, bet kertiniai ir yra pagrindiniai dalykai.. kas tie kertiniai tokie akmenys yra?“.* V. Uspaskichas (29:00): *„Pavyzdžiui, tikrai, žiūrint į visą tą situaciją, kad per trisdešimt metų taip ir nesugebėjo nė viena valdžia, tame tarpe ir šita, sukurti tokias ypatingai geresnes investicines sąlygas nei aplinkinėse valstybėse visai produkcijai, gaminamai Lietuvoje eksportui ir konkuruojančiai vidaus rinkoje iš to importo.. <...> todėl kad nė vieno premjero nebuvo, kuris būtų atėjęs iš mikroekonomikos, jie nedalyvauja, jie to nesupranta.. su geru noru apie juos kalbant ir visa kita, bet.. pas juo nėra tos patirties“.* V. Uspaskichas (30:18): *„Mes dvidešimt metų matom, kad nelabai tai išeina, kada pats nepačiūpinėsi rankomis, kada pats nesukursi, visą grandinę nepraeisi, nelabai gerai žinosi.. iš vadovėlių visko nepadarysi.. tai va. Būtinai reikia sukurti pas mus visą tą socialinę sistemą, kad.. socialinė sistema būtų skatinanti dirbti, ne vegetuoti, parazituoti, ir va šitą sistemą irgi reikia pakeisti iš esmės <...>. Būtinai reikia sudaryti sąlygas vystytis rajonams. Taigi elementarus dalykas, kodėl visi bėga arba į užsienį, arba į didelius miestus? Todėl kad nesukurtos sąlygos, o investicija kaimiškuose rajonuose turi būti naudingesnė negu dideliuose. Ir viskas. Turi būti sukurta infrastruktūra, turi būti atsipirkimas investicijų greitesnis, turi būti sukurta sąlygos specialistams pritraukti ten.. turi būti sukurta iš valstybės <...> kažkokia galimybė įsigyti būstą ir visa kita, kad gali specialistai irgi dirbti provinciniuose rajonuose ir taip toliau.. kol šitos sąlygos nebus, padidinti savivaldybėms...“.* R. Musnickas (31:45): *„Bet iš šitų sąlygų.. pone Viktorai, aš tai, kiek žinau, ir konservatoriai rašė programose savo apie regionų čia plėtrą ir taip toliau stiprinimą, ir dabar.. nauja ministrė vidaus reikalų.. čia irgi regionams paskirta stiprinti pinigų visokiausių.. jauniems žmonėms būstui įsigyti regionuose.. čia visi ką nors galvoja, kaip.. ir turbūt ir savivalda*

irgi bando judėti.. sunkiai kažkaip tai..“ . V. Uspaskichas (32:12): „Bet nepadare. Va, čia ir esmė, kad nepadare, nesupranta iki galo, ką reikia padaryti, o čia ir problema. Reikia negailėti šitoj vietoj, reikia pilnai sukurti infrastruktūrą, kad verslui nereikėtų to daryti, atleisti nuo kokio žemės mokesčio ir visa kita.. padaryti mokesstinę sistemą, kad ji būtų palankesnė negu dideliuose miestuose. <...> Būtinai reikia duoti galimybę.. padidinti skolinimosi limitą savivaldybėms.. tikslinei investicijai kuriant darbo vietas, ne šiaip darbo vietas kur paslaugų sferoj ir visa kita, o ten kur būtų kuriama produkcija, pridėtinė vertė kuriama. <...> Ir tie akmenys apie ką aš kalbu, tai būtinai reikia padaryti. Pavyzdžiui, visa mažmeninė prekyba.. aš gi dar kalbėjau tada du tūkstančiai antrais, trečiais metais.. negalima leisti didelius prekybos centrus statyti miesto centre.. leiskit kaip Europoj, kad būtų saloniniai, kad būtų šeimos verslas, kad galima būtų užėiti.. nedidelę parduotuvėlę, kur tave šeima gražiai aptarnavo, šiltai ir visa kita kokybiškai.. ne, viską sužlugdė. Dabar jau padaryta, nieko nepadarysi, tada reikia sukurti mokesstinę sistemą, padaryti mokesčių sistemą per ploto dydį mažmeninei prekybai ir suteikti galimybę, kad tie bobutės ir šeimos nestovėtų turguje ar kažkur po atviru dangumi, o kurtų, gražintų miestą, padarytų tuos salonus ir visą kitą.. tą reikia daryti, tai yra tik per teisėtai subalansuotą mokesčių sistemą“.

20.7.4. V. Uspaskichas (34:15): *„Tik pravalgyti skolinam pinigų ir pravalgom, o investicijai, sukuriant tinkamas sąlygas, trūksta.<...> neįmanoma pastoviai iš skolos gyventi.. per trisdešimt metų niekada nebuvo sukurtas proficitinis biudžetas, tai kiek mes galim su ištiesta ranka laikyti.. ir apie šitus devynioliktus metus sako „proficitinis“.<...> Dvidešimt procentų yra iš Europos Sąjungos ir įvairių finansinių tarptautinių institucijų pinigais. Nu tai kiek galima? Jeigu šitą uždarys, šitie kanalai.. ir ką? Sėdėsime su dvidešimt procentų deficito biudžete? Ne, reikia priprasti jau, sugalvoti, sukurti sistemą, kada mes patys save maitinsim. <...> Ir todėl žmonės bėga, todėl pas mus įsiskolinimas lygtai nedidelis BVP, bet skurde gyvena pensininkai, skurde gyvena maži pajamų turintys žmonės arba išvažiuoja iš Lietuvos“.*

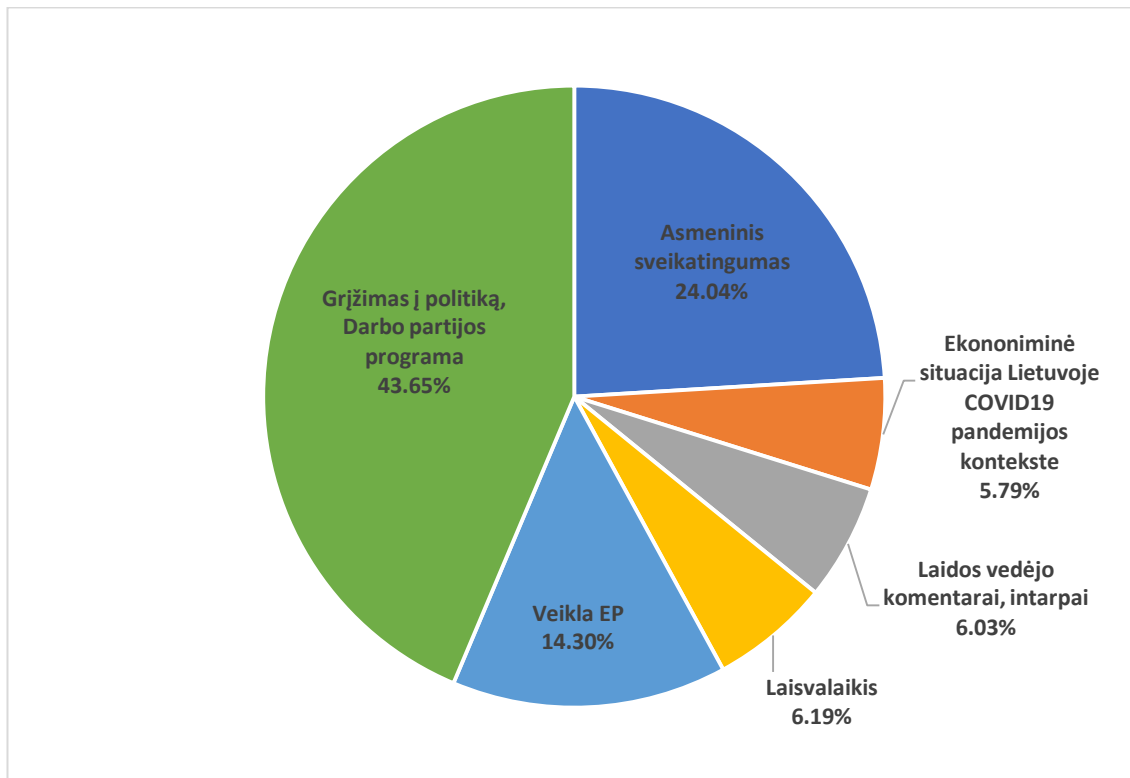
20.7.5. <...> R. Musnickas (36:18) *„koronavirusas viską koreguos ir įdomu, kaip pakoreguos, nes jūs irgi turbūt kažkaip pakoreguosite savo programą, kurią turite, ir šiaip komanda visa..“ . V. Uspaskichas (36:42): „Šiaip pamatinė programa, ji lieka ta pati, todėl kad niekas per daug nesikeičia ir koronavirusas, jis nekeičia į blogesnę pusę, jis keičia į geresnę pusę, jis keičia ir duoda žmonėms per smegenį, kad pradėtų gyventi kitaip: saugoti savo gamtą, kurti pas save teigiamas mintis ir taip toliau. <...> O pagrindiniai ekonominiai dalykai ir visas pamatas valstybės turi būti ekonominiuose ir vertybiniuose pagrinduose.“ . R. Musnickas (37:43): „Aš klausiu dar jūsų, kurios partijos jums atrodo dabar turinčios daugiausia potencialo įvykdyti reformas valstybėje, ne vien tik čia koronaviruso..“ . V. Uspaskichas (37:55): „Nematau tokios partijos, nematau, socdemai su konservatoriais trisdešimt metų valdė, nu, ne trisdešimt, dvidešimt penkis, jie nesugebėjo to padaryti, valstiečiai atėjo, tai praktiškai dvidešimt metų tokios daugumos niekada nebuvo, kur jie galėtų diktuoti visas sąlygas, jie nesugebėjo išnaudoti, praktiškai ekonomika neblogo buvo Lietuvoj ir visoje Europos Sąjungoje, tai jie pasinaudojo, kad, na, verslas*

sunešė, verslas su žmonėmis dirbančiais, sunešė į biudžetą pinigų, tai dalina kaip save ale, nors savo pinigų valstybė neturi, turi tiktai mokesčių mokėtojų pinigus. Jie padalino tai, sakydami „mes darėm, mes padarėm“. Ne. Kad padaryti, tai kada tu iš savo kišenės ištrauki pinigus ir paduodi, tada savo arba sukuri sąlygas, kad kiltų ekonomika ir papildomai būtų kažkas tai sukurta, darbo vietos ir visa kita – tada padarai. <...> neblogi ten žmonės, neblogas premjeras iš tikrųjų, turintis stuburą ir taip toliau, bet neturi patirties šitoj vietoj“.

20.8. R. Musnickas (39:21): „O jūs savo Darbo partijoje turit daugiau kažkokių žmonių, kurie, sakykim, nu, nežinau, paremtų visus šituos reikalus, kažkaip komanda kokią nors mes matom ar ne, aš bandau dabar suprasti, nes vieną kitą asmenį matom, bet tokie irgi.. kas perbėgo, kas atbėgo, kas dar kažką?..“. V. Uspaskichas (39:43): „Viską pamatysit, ateis laikas, sąrašą pristatysim ir nieko ten nenuslėpsim, viskas bus. Didžiąją dalį – mūsų partiečiai.<...> na, yra ir <...> atėję žmonės, turintys politinės patirties <...> „Savi, kurie išgryninti, kuriais jau galima.. per tiek egzistavimo partijos.. išsifiltravę ir visa kita.. <...> faktiškai mes apsivalėm, ačiū Dievui, bet dabar tie, kurie nuo pat pradžios kuriant partiją nepabėgo niekur, buvo su partija, kai šalta ir karšta, ir džiaugiuosi tokiais žmonėmis, jie patikimi ir yra galimybė, kad laimėjus rinkimus, jie neišduos, ir šita programa bus įgyvendinta, apie kurią aš kalbu. <...>“.

20.9. Likusią laidos dalį (6,03 proc.) sudaro laidos intarpai, žymėjimas žodžiu, laidos vedėjo komentarai.

Laidos turinys jos trukmės atžvilgiu

21. 2020 m. birželio 8 d. VRK dėl informacijos pateikimo raštu kreipėsi į UAB „Žinių radijas“ (reg. Nr. 2-581 (7.9)). 2020 m. birželio 17 d. gautas UAB „Žinių radijas“ atsakymas (reg. Nr. 1-1354 (7.9)), kuriame nurodyta:

21.1. laidos „Ar Viktoras privers Darbo partiją gyventi sveikai?“ transliaciją Žinių radijo eteryje inicijavo žiniasklaidos planavimo agentūra Arena Media, UAB, su kuria 2020 m. sausio 2 d. UAB „Žinių radijas“ yra sudaręs ilgalaikę sutartį, kaip nurodė UAB „Žinių radijas“, „*dėl reguliaraus reklamos pirkimo, nenurodant konkrečių laidų ir konkrečių reklamų*“ (pridėta 2020 m. sausio 2 d. sutarties Nr. V-20-007 kopija);

21.2. klausimus laidai parengė žurnalistas R. Musnickas;

21.3. už laidos transliavimą Žinių radijo eteryje įsipareigojo apmokėti Arena Media, UAB (pridėta 2020 m. balandžio 30 d. PVM sąskaita faktūra (serija RAD) Nr. 002019025, suma iš viso 1 452 Eur). Už laidos transliavimą buvo taikyti Žinių radijo VRK deklaruoti politinės reklamos transliavimo įkainiai. Sąskaita atsakymo dieną dar nebuvo apmokėta;

21.4. atskiro laidų, kurias būtų galima atlygintinai užsakyti politinei reklamai skleisti, sąrašo neturi, bet, tokioms esant, Žinių radijas visuomet jas pažymi, laikydamasis politinės reklamos žymėjimą reglamentuojančių teisės aktų.

22. V. Uspaskicho atsakyme (reg. Nr. 1-1768 (7.9)) nurodyta:

22.1. „*laida buvo užsakyta UAB „Arena Media“, kuri veikia pagal bendradarbiavimo sutartį su Europarlamentaru Viktoru Uspaskich, dėl europinės veiklos viešinimo*“;

22.2. „*klausimus šiai laidai rengė Žinių radijo žurnalistai*“;

22.3. „*laidos išlaidos bus apmokėtos iš europinės veiklos viešinimui skirtų lėšų*“;

22.4. „*dalyvavimas šioje laidoje yra niekaip nesusijęs su 2020 10 11 dienos LRS rinkimais. Kaip buvo paminėta, ši laida yra Europarlamentaro Viktoro Uspaskich, europinės veiklos viešinimas, kuris yra atliekamas reguliariai, nepriklausomai nuo laikotarpio*“;

22.5. „*ši laida nebuvo politinės reklamos užsakymas, tai yra normali praktika ir kasdieninė pareiga, mano, kaip Europarlamentaro veiklos viešinimas Lietuvos žmonėms. Tai yra daroma reguliariai, nepriklausomai nuo laikotarpio*“.

23. Arena Media, UAB, atsakyme (reg. Nr. 1-1564 (7.9)) nurodyta:

23.1. „*užsakovas europarlamentaras Viktoras Uspaskich pats inicijavo savo veiklos viešinimą Žinių radijuje rubrikoje „Persona grata“, tačiau pažymime, jog tokia praktika yra įprasta, nes, UAB „Arena Media“ žiniomis, europinėmis temomis europarlamentaras Viktoras Uspaskich komunikuoja nepriklausomai nuo rinkiminių laikotarpių*“.

23.2. „*UAB „Arena media“ nuomone, nėra tiesioginio ryšio tarp europarlamentaro Viktoro Uspaskich dalyvavimo „Žinių radijo“ laidoje „Persona grata“ ir 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų. Visų pirma, turėtų būti įvertintas asmenybės žinomumas, jo anksčiau eitos ir šiuo metu užimamos pareigos bei atsižvelgta į tai, kad daugeliu atveju Viktoro Uspaskich vieši pasisakymai bet kuria tema gali būti siejami su bet kokiais artimiausiais rinkimais*

(Prezidento, Seimo, Europarlamento, savivaldybių ir pan.). Antra, UAB „Arena Media“ turi sudariusi atskiras viešinimo paslaugų sutartis Viktoro Uspaskich interesais, viena kurių skirta europarlamentaro Viktoro Uspaskich europarlamentinės veiklos viešinimui, pagal kurią atsiskaito European Parliament Renew Europe Group (aprašyta Pažymos 13.2 papunktyje) ir antra sutartis su Darbo partija dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų (2020 m. rugpjūčio 26 d. atsakymas papildytas (reg. Nr. 1-2652 (7.9) sutarties kopija). Su nagrinėjamu klausimu susijusios viešinimo paslaugos buvo užsakytos pagal bendradarbiavimo sutartį su europarlamentaru Viktoru Uspaskich dėl europinės veiklos viešinimo ir šias viešinimo paslaugas apmokės European Parliament Renew Europe Group, kuri yra suinteresuota savo frakcijos ir europarlamentarų veiklos viešinimu tose šalyse, iš kurios jie yra atvykę. Pažymime, jog tokia komunikacija įprastai yra vykdoma (viešinama) nepriklausomai nuo rinkimų laikotarpių“.

23.3. Kartu su atsakymu pateikta 2020 m. gegužės 28 d. PVM sąskaitos faktūros (Nr. ARE01263, suma 2 047,50 Eur), išrašytos „European Parliament Renew Europe Group / Viktor Uspaskich“, kopija. Po 2020 m. rugpjūčio 7 d. papildomo kreipimosi į Arena Media, UAB, 2020 m. rugpjūčio 26 d. VRK gauta (reg. Nr. 1-2652 (7.9) 2020 m. sausio 2 d. reklamos paslaugų sutarties Nr. 2020/01/02AM-DP tarp Darbo partijos ir Arena Media, UAB, kopija. 2020 m. rugsėjo 1 d. el. atsakymu (reg. Nr. 1-2940 (7.9) Arena Media, UAB, pažymėjo, kad sąskaita už Žinių radijo laidą vis dar nėra apmokėta.

24. Dalį rinkimų programos nuostatų V. Uspaskichas pristatė Žinių radijo laidoje (Pažymos 2 priedas).

25. Pagal internete skelbiamą viešą informaciją, V. Uspaskichas yra vienas iš Darbo partijos kandidatų į premjerus¹⁷. Interneto puslapyje taip pat pateikti pagrindiniai V. Uspaskicho planuojami darbai, kuriuos įsipareigoja atlikti tapęs premjeru: skaidrinti valstybės valdymą, sustiprinti šalies ekonomiką, užtikrinti deramą sveikatos apsaugą visiems. Darbų aprašymo pabaigoje nurodyta: „prašau visų Lietuvos žmonių šitos programos palaiminimo“. Po Darbo partijos vidaus rinkimų, t. y. po birželio 27 d., kai V. Uspaskichas buvo išrinktas partijos kandidatu į premjerus, puslapio informacija buvo pakeista: įkeltas vaizdo įrašas¹⁸, kuriame V. Uspaskichas pristato partijos programą, įkelta sutrumpinta Darbo partijos programos versija¹⁹, taip pat pateikta nuoroda į visą partijos programą²⁰.

26. Atsižvelgiant į tai, kad 2020 m. balandžio 28 d. UAB „Žinių radijo“ rubrikoje „Persona grata“ laida buvo užsakyta atlygintinai V. Uspaskicho iniciatyva; laida transliuota politinės kampanijos laikotarpiu; laidoje propaguojamas V. Uspaskichas kaip politikas, pateikiant, kad yra pranašesnis už kitus buvusius ir esamą ministrus pirmininkus, nes turi patirties verslo srityje; laidoje aptariama Vyriausybės veikla nėra tiesiogiai susijusi su V. Uspaskicho kaip Europos Parlamento

¹⁷ Nuoroda internete <https://rinkimai2020.darbopartija.lt/rinkimai-2020/> [žiūrėta 2020-06-26, nuo 2020-09-04 nebeaktuali].

¹⁸ Nuoroda internete <https://www.youtube.com/watch?v=8vbFmGG4OBk> [žiūrėta 2020-09-01].

¹⁹ Nuoroda internete <https://rinkimai2020.darbopartija.lt/> [žiūrėta 2020-07-15].

²⁰ Nuoroda internete <https://rinkimai2020.darbopartija.lt/programa/> [žiūrėta 2020-09-01].

nario veikla; laidoje V. Uspaskichas nurodomas kaip Darbo partijos programos autorius ir įvardijamos šios programos nuostatos; laidoje pateikiamos idėjos kaip tolesnių Vyriausybės veiksmų siūlymas, laikytina, kad aptariama laida yra Darbo partijos politinė reklama.

Dėl išlaidų už politinę reklamą ir jos užsakymo aplinkybių bei mokėjimo vertinimo

27. Nors Viktoras Uspaskichas nėra registruotas politinės kampanijos dalyviu ir nėra keliamas kandidatu 2020 m. Seimo rinkimuose, jis, kaip Darbo partijos lyderis, aktyviai dalyvauja pristatant partijos programą debatuose ir partijos politinėje reklamoje (agitaciniuose siužetuose, plakatuose). V. Uspaskichas, skleisdamas informaciją apie partijos dalyvavimą rinkimuose, rinkimų programą, didina partijos žinomumą 2020 m spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos metu.

28. Darbo partijos pirmininko užsakytos ir apmokėtos (arba įsipareigotos apmokėti) politinės reklamos išlaidos laikytinos Darbo partijos 2020 m. Seimo rinkimų politinės kampanijos išlaidomis:

28.1. 2020 m. balandžio 28 d. transliuotos Žinių radijo rubrikos „Persona grata“ laidos „Ar Viktoras privers Darbo partiją gyventi sveikai?“ – 2 047,50 Eur;

28.2. 2020 m. gegužės 1 d. Viktoro Uspaskicho „Facebook“ įrašo (atlygintinai skelbto 2020 m. gegužės 2–6 d.) – 200 Eur;

28.3. 2020 m. balandžio 22 d. – liepos 31 d. skelbto Viktoro Uspaskicho reklamos skydelio naujienų portale www.delfi.lt – 6 309,60 Eur.

29. Kadangi už 2020 m. balandžio 28 d. transliuotą Žinių radijo laidą, 2020 m. gegužės 1 d. „Facebook“ įrašo atlygintiną skelbidimą 2020 m. gegužės 2–6 d. ir naujienų portale www.delfi.lt 2020 m. balandžio 22 – liepos 31 d. skelbtą reklamos skydelį įsipareigota apmokėti ne iš Darbo partijos politinės kampanijos sąskaitos, bet V. Uspaskicho iš Europos Parlamento nario veiklai skirtų Europos Parlamento lėšų, laikoma, kad buvo pažeisti Įstatymo 14 straipsnio 1 punktą ir Seimo rinkimų įstatymo 54 straipsnio 1 dalis.

30. Pagal Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio užpildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (patvirtinto VRK 2016 m. gegužės 18 d. sprendimu Nr. Sp-51 (su vėlesniais pakeitimais) 58 punktą, *Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustatiusi, kad politinės kampanijos dalyvis žiniaraštyje nenurodė politinės kampanijos pajamų ar išlaidų (ar jų dalies), arba pripažinusi, kad politinės kampanijos dalyviui buvo perduoti daiktai, suteiktos paslaugos laikytini politinės kampanijos pajamomis ar išlaidomis, papildo žiniaraštį, jame nurodydama Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintą politinės kampanijos pajamas ar išlaidas.*

31. Pagal Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (patvirtinto VRK 2016 m. birželio 9 d. sprendimu Nr. Sp-82 (su vėlesniais pakeitimais) 30 punktą, *Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustatiusi, kad politinės kampanijos dalyvis nenurodė politinės reklamos (ar jos dalies), papildo dalyvio ataskaitą dėl politinės reklamos paskleidimo ir*

jos finansavimo šaltinių, nurodydama joje Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintą politinę reklamą, kurios politinės kampanijos dalyvis nenurodė šioje ataskaitoje.

32. Pagal Įstatymo 3 straipsnio 6 dalį, *priimti aukas ir įgyti turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai gali tik savarankiški politinės kampanijos dalyviai ir tik nuo jų registravimo savarankiškais politinės kampanijos dalyviais ir jų sąrašo paskelbimo Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje dienos.*

33. 2020 m. balandžio 19 d. V. Uspaskicho įrašo socialiniame tinkle „Facebook“ viešinimas 2020 m. balandžio 19–22 d., tai yra politinės kampanijos laikotarpiu, iki Darbo partijos registravimo 2020 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyve, apmokėtas iš Darbo partijos politinės kampanijos sąskaitos.

33.1. Įrašas viešintas pagal iki kampanijos pradžios (2020 m. sausio 2 d.) tarp Darbo partijos ir Arena Media, UAB, sudarytą sutartį Nr. 2020/01/02AM-DP/AM1-3-29C.

33.2. Sutartyje numatyta, kad *„pagal Kliento atskirus pavedimus Agentūra įsipareigoja teikti Kliento užsakytas komunikacijos bei reklamos paslaugas rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą rinkimų metu“* (1.1 papunktis), *„pagal kliento pateiktus atskirus užsakymus Kliento, kaip kandidato į Lietuvos Respublikos Seimą rinkimuose, reklamos ir marketingo tikslais, Agentūra gali teikti Klientui šias paslaugas <...> ir/ar organizuoti jų teikimą Klientui: komunikacijos, strategijos sukūrimas ir jos realizavimas; media monitoringo tyrimai, rinkos analizė; reklamos žiniasklaidos priemonėse planavimas ir/arba patalpinimas; reklamos skleidimas kitomis reklamos perteikimo priemonėmis; išorinės (lauko) reklamos kūryba, gamyba ir talpinimas; kiti darbai, dėl kurių vykdymo Šalys susitaria atskiru tarpusavio susitarimu“* (1.2 papunktis). *„Agentūra teikia Paslaugas gavusi Kliento raštišką užsakymą bei raštu suderinusi su Klientu pagal kiekvieną atskirą užsakymą teikiamų paslaugų apimtį, kainą ir užsakymo įvykdymo terminą“* (1.4 papunktis). Taigi pagal šią sutartį partija galėjo užsakyti paslaugas, tai yra įgyti turtinių prievolių prasidėjus kampanijai, tačiau neužsiregistravusi politinės kampanijos dalyve.

33.3. Darbo partija, užsakydama V. Uspaskicho „Facebook“ įrašo viešinimą 2020 m. balandžio 19–22 d., įgijo turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai, neužsiregistravusi politinės kampanijos dalyve, taip pažeisdama Įstatymo 3 straipsnio 6 dalį.

34. Politinės kampanijos laikotarpiu, iki Darbo partijos registravimo politinės kampanijos dalyve (2020 m. gegužės 8 d.), jos pirmininkas, Europos Parlamento narys V. Uspaskichas užsakė ir prisiėmė įsipareigojimų už:

34.1. dalyvavimą paties iniciuotoje atlygintinoje laidoje Žinių radijuje (2020 m. balandžio 28 d);

34.2. reklamos skydelį naujienų portale www.delfi.lt (pradėtas viešinti 2020 m. balandžio 22 d.);

34.3. 2020 m. gegužės 1 d. įrašą socialiniame tinkle „Facebook“ (atlygintinai viešintas 2020 m. gegužės 2–6 d.).

35. Tokiu būdu partijos pirmininkas prisiėmė įsipareigojimus dėl išlaidų politinės partijos reklamai, kol partija nebuvo užsiregistravusi savarankiška politinės kampanijos dalyve, tai yra pažeidė Įstatymo 3 straipsnio 6 dalį. Tai, kad už 29 punkte nurodytą politinę reklamą įsipareigota apmokėti ne iš partijos lėšų ir užsakymas padarytas ne partijos vardu, vertinimo nekeičia, nes politinės kampanijos laikotarpiu buvo užsakyta atlygintina politinės partijos politinė reklama.

36. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 85 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *rinkimų įstatymuose ar Lietuvos Respublikos referendumo įstatyme nustatytos rinkimų ar referendumo agitacijos tvarkos pažeidimas, išskyrus šio straipsnio 3, 4, 5 dalyse numatytus pažeidimus, užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų, rinkimų komisijų ar referendumo komisijų nariams, kitiems atsakingiems asmenims, taip pat rinkimų ar referendumo stebėtojams – nuo dviejų šimtų iki aštuonių šimtų septyniasdešimt eurų ir politinės kampanijos dalyviams ar politinių partijų, kurios yra politinės kampanijos dalyvės, pirmininkams – nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio penkiasdešimt eurų*. To paties kodekso 92 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatyme, rinkimų įstatymuose ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatyme nustatytų politinės reklamos skleidimo reikalavimų nesilaikymas užtraukia baudą viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų vadovams arba kitiems už viešosios informacijos skleidimą ar visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų*. 93 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad *aukų politinei kampanijai gavimas, turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai prisiėmimas neužsiregistravus savarankiškuoju politinės kampanijos dalyviu užtraukia baudą privalančių registruotis politinių partijų pirmininkams ar privalantiems registruotis asmenims nuo šešių šimtų iki penkių tūkstančių aštuonių šimtų eurų*.

37. Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 4 punkte nustatyta, kad *administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ir šios komisijos nariai ar Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko įgalioti valstybės tarnautojai – dėl šio kodekso <...> 85, <...> 92, 93 <...> straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų*.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyvės Darbo partijos politinė reklama:

1.1. 2020 m. balandžio 28 d. Žinių radijo rubrikos „Persona grata“ laidą „Ar Viktoras privers Darbo partiją gyventi sveikai?“;

1.2. 2020 m. gegužės 1 d. V. Uspaskicho „Facebook“ įrašą;

1.3. 2020 m. gegužės 23 d. V. Uspaskicho reklamos skydelį naujienų portale www.delfi.lt.

2. Pripažinti 1 punkte nurodytą politinę reklamą ir Darbo partijos iš politinės kampanijos sąskaitos apmokėtus V. Uspaskicho „Facebook“ 2020 m. balandžio 19 d., liepos 19 ir 26 dienomis skleistus politinės reklamos įrašus paslėpta politine reklama.

3. Pripažinti, kad Darbo partija, užsakydama Viktoro Uspaskicho „Facebook“ įrašo atlygintą viešinimą 2020 m. balandžio 19–22 d., įgijo turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai, neužsiregistravusi politinės kampanijos dalyve, taip pažeisdama Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 3 straipsnio 6 dalį.

4. Pripažinti, kad Viktoras Uspaskichas, užsakydamas Viktoro Uspaskicho „Facebook“ įrašo atlygintą viešinimą 2020 m. gegužės 2–6 d. ir Viktoro Uspaskich reklamos skydelio naujienų portale www.delfi.lt atlygintą viešinimą 2020 m. balandžio 22 d. – gegužės 7 d., įgijo Darbo partijai turtinių prievolių dėl išlaidų politinei kampanijai, partijai neužsiregistravus politinės kampanijos dalyve, taip pažeisdamas Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 3 straipsnio 6 dalį.

5. Pripažinti, kad Viktoras Uspaskichas, skleisdamas 2 punkte pripažintą paslėptą politinę reklamą, pažeidė Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 15 straipsnio 1 dalį.

6. Pripažinti, kad finansuojant 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyvės Darbo partijos politinę kampaniją buvo pažeista Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 14 straipsnio 1 dalis, apmokėjus dalį ne iš politinės kampanijos sąskaitos, o iš išlaidų iš Europos Parlamento frakcijos „Atnaujinkime Europą“ lėšų.

7. Pripažinti 1 punkte nurodytos politinės reklamos skleidimo išlaidas Darbo partijos 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos išlaidomis:

7.1. 2020 m. balandžio 28 d. transliuotos Žinių radijo rubrikos „Persona grata“ laidos „Ar Viktoras privers Darbo partiją gyventi sveikai?“ – 2 047,50 Eur;

7.2. 2020 m. gegužės 2–6 d. skleisto Viktoro Uspaskicho „Facebook“ įrašo – 200 Eur;

7.3. 2020 m. balandžio 22 d. – liepos 31 d. skleisto Viktoro Uspaskicho reklamos skydelio naujienų portale www.delfi.lt – 6 309,60 Eur.

8. Pavesti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui papildyti Darbo partijos 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitą ir Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį 7 punkte nurodytomis išlaidomis už politinės reklamos skleidimą internetu.

9. Pripažinti, kad buvo pažeista Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 54 straipsnio 1 dalis, Europos Parlamento nariui Viktorui Uspaskichui pasinaudojus tarnybine padėtimi, už Viktoro Uspaskicho reklamos skydelio viešinimą naujienų portale www.delfi.lt apmokant iš Europos Parlamento frakcijos „Atnaujinkime Europą“ lėšų, bet ne iš Darbo partijos politinės kampanijos sąskaitos.

10. Taikyti administracinę atsakomybę Darbo partijos pirmininkui Viktorui Uspaskichui taikymo už nepažymėtos politinės reklamos skleidimą ir naudojimąsi tarnybine padėtimi.

Vedėja

Lina Petronienė

Vyriausiasis specialistas

Vytautas Vilys

Darbo partijos programos nuostatos	Darbo partijos 2020 m. Seimo rinkimų programos ištraukos	2020-04-19 V. Uspaskicho „Facebook“ vaizdo įrašo turinio ištraukos / citatos
FINANSŲ IR MOKESČIŲ POLITIKA: PINIGŲ YRA, NĖRA SAŽINĖS	<p><i>Subalansuosime mokesčių našta Lietuvos gamintojams, gaminantiems kasdienio vartojimo ir pirmo būtinumo prekes, taip pat teiksime visokeriopą pagalbą, geriau subalansuosime santykius tarp gamintojų, perdirbėjų ir prekybininkų. Sieksime, kad jų gaminama produkcija būtų konkurencinga vietinėje ir tarptautinėse rinkose. Atsižvelgdami į kaimyninių šalių patirtį, sudarysime būtiniausių prekių krepšelį ir taikysime jam ne didesnę nei 7 procentų PVM.</i></p>	<p>17:18 kalba apie 2008 m. savo Seimo rinkimų programą, kurioje buvo numatęs „krepšelių sistema“: siūlytą „būtiniausių maisto produktų krepšelį“, vietos gamintojų palaikymą, tokiu būdu įsigyjant prekes 20–50 proc. pigiau. V. Uspaskichas ne kartą siūlo galintis sukurti „krepšelių sistema“, kuriai įgyvendinti būtų reikalinga išleisti ir tikslingai išdalyti 200 Eur vertės talonus, kuriuos žmonės galėtų panaudoti apmokėti už vietos gamintojų parduodamus produktus, tokiu būdu pinigai liktų šalies viduje, bet neišleidžiami į užsienį. Nuo 37:54 V. Uspaskichas vizualiai pristato „krepšelių sistemos“ veikimo schemą ir 45:15 nurodo, kad gali pagal šią schemą „sukurti mechanizmą, logistiką pilnai, ji veiks idealiai, darbo vietos bus kuriamos iš karto.. dešimt tūkstančių darbo vietų.. nes poreikis yra didžiulis, nes mes tada apsaugosime rinką nuo importo <...>“.</p> <p>47:38 „<...> jeigu kažkas nori paneigti šią schemą <...> jūs kalbėkit argumentais.. nėra argumentų šitai schemai visiškai.. nėra argumentų, kad ją paneigti“.</p>
	<p><i>Atsižvelgiant į kasmetinę infliaciją ir BVP augimą, įdiegsime skaidrią metodiką, pagal kurią kasmet bus skaičiuojamas minimalus mėnesinis atlyginimas (MMA). Mūsų skaičiavimais, MMA jau šiuo metu negali būti mažesnis kaip 750 Eur, o 2024-aisiais turi sudaryti 1 155 Eur prieš mokesčius.</i></p>	<p>26:12 „Aš visą laiką kalbu apie minimumą, kad jį reikia pakelti, pakelti iki tokios ribos, kad nebūtų minčių mokėti vokeliuose.. nebūtų paskatinimo mokėti vokeliuose. Tai yra labai svarbu <...>“</p>
	<p><i>„<...> siekdami kurti naujas darbo vietas regionuose, sudarysime sąlygas vietos verslui aktyviau vykdyti plėtrą šalies regionuose, kompensuojant dalį investicinių kaštų, pilnai sukuriant komunalines ir kitas inžinerines infrastruktūras, suteikiant galimybę naudotis valstybės</i></p>	<p>26:38 „Investicijos į regionus... ne trijų miestų turi būti valstybė, o tolygus vystymasis... <...>“</p>

	<i>garantija, didinsim savivaldybių skolinimosi limitą tikslingoms investicijoms gamybos ir aukštųjų technologijų srityse.</i>	
SOCIALINĖ POLITIKA: NĖ VIENO ŽMOGAUS ANAPUS SKURDO RIBOS	<i>Kadencijos metu pasieksime, kad pensija būtų susieta su vidutiniu darbo užmokesčiu (VDU) ir siektų ne mažiau kaip 60 procentų nuo VDU po mokesčių bei būtų didesnė už minimalų atlyginimą. Dabartiniu metu vidutinė pensija turėtų siekti 527 Eur, o kadencijos pabaigoje – ne mažiau kaip 773 Eur.</i>	25:35 „mano programoj dabar... mes ruošiamės rinkimams, aš politikas, privalau ruošis, nenoriu nieko slėpti... pensininkas turi gauti pensiją didesnę negu minimalus atlyginimas <...>“
	<i>Visa socialinė valstybės sistema turi būti nukreipta skatinti motyvaciją, norą dirbti, pasirūpinti savimi, o nelaukti išmaldos ir išmokų iš valdžios <...> skatinsime bedarbius dirbti ir nepriklausyti nuo socialinių išmokų.</i>	28:20 „soc. sistema... mano manymu, turi valdžia sukurti optimaliai geras sąlygas, kad visi galėtų dirbti. Jokios <...> bedarbio pašalpos!.. <...> minimalus atlyginimas turi būti dvigubai didesnis negu pašalpa... mažiausiai... ir pašalpa turi būti investuojama ne į pravalgymą, o į galimybę – tokia turi būti socialinė sistema <...> visas sąlygas reikia sukurti žmonėms su negalia <...> mes turim padėti sukurti sąlygas, kad jie galėtų dirbti ir tokia galimybė yra – reikia investuoti ten, o ne tik mokėti <...>“
SVEIKATOS APSAUGA: DIDŽIAUSIAS DĖMESYS LIGŲ PREVENCIJAI	<i>„Sveikatos apsaugos sistema turi būti nukreipta į ligų prevenciją, o ne gydymą. <...> mažinsime brangų gydymą ligoninėse, daugiau dėmesio skirdami ambulatoriniam gydymui. Lėšas nukreipsime į naujausias gydymo technologijas, pirminę sveikatos apsaugą ir ligų prevenciją. <...> siekdami mažinti sergamumą ir mirtingumą nuo neinfekcinių ligų, vykdysime ir tinkamai kontroliuosime prevencines programas, skirsime tinkamą dėmesį ankstyvai ligų diagnostikai ir profilaktikai.</i>	26:58 „sveikatos apsauga... ne tik kovos su ligomis ir virusais, bet ir prevencija turi būti, organizmas turi būti sveikas, reikia investuoti į sveiką organizmą, o ne į ligos kovą, gydymą ir visą kitą... <...> 1:06:36 sveikatos sistema turi užsiiminėti sveikata, o ne uždirbinėti pinigus iš ligonių žmonių. Sveikatos sistema turi nukreipti penkiasdešimt procentų į prevenciją, penkiasdešimt procentų kažkaip tai spręsti problemas, palaipsniui mažinant jas, o didžiąją dalį į prevenciją, sveikatos sistema ne biznį turi daryt, o ateiti į pagalbą žmonėms!“
ŠVIETIMAS: VERTYBĖMS UGDYTI IR ATEIČIAI KURTI	<i>Sukursime vertybėmis ir lyderyste paremtą švietimo sistemą, kuri atitiktų atviros pilietinės visuomenės, asmens ir šalies ūkio poreikius bei sudarytų galimybę mokytis ir tobulėti visą gyvenimą.</i>	30:21 „švietimas... <...> mes turim universitetus... paruošti specialistus, mokytojus mokyklose... kaip ugdyti mąstymą, kaip ugdyti motyvaciją, gyvenimo esmę, prasmę, vertybiniu pagrindu kurti... šitą reikia daryti.. esu pilnai pasiruošęs <...> reikia ne optimizuoti tinklus, dažyti pastatus, reikia turinį jų viduje keisti! Nieko nebus be to..“
UŽSIENIO POLITIKA IR	<i>Sieksime, kad Lietuva, bendraudama ir bendradarbiaudama su sąjungininkais, kokybiškos ir</i>	33:08 „krašto apsauga <...> dabar ne, griežtai, tik tankus parūdijusius pirkti <...> supratimo nėra, kur investuoti teisingai

<p>NACIONALINIS SAUGUMAS: SVARBIAUSIA – LIETUVA</p>	<p><i>šiuolaikinės ginkluotės pasigamintų ir pati – tą įrodėme praeityje, tą turime padaryti ir dabar.</i></p>	<p><i>pinigus <...> turi vadovai pagalvoti, kam tik siųsti pinigus, uždirbtus visos Lietuvos žmonių pinigus siųsti ten.. pirkti karinę techniką ir visą kitą? Reikia tartis. Tegul Lietuvos teritorijoje sukuria kažkokį klasterį, vieną kokią grandinę klasterių kokias tai detales gaminti tankams, lėktuvams ir visa kita.. visai NATO struktūrai <...> kodėl mes turim Amerikai ar vokiečiams mokėti už techniką ir visą kitą?.. tegul mums duoda gamybą: mes jiems gaminsim, jie mums gamins – tad bus kažkokia nauda <...>“</i></p>
---	--	---

Darbo partijos programos nuostatos	Darbo partijos 2020 m. Seimo rinkimų programos ištraukos	2020-04-28 Žinių radijo rubrikos „Persona grata“ laidos „Ar Viktoras privers Darbo partiją gyventi sveikai?“ V. Uspaskicho citatos
FINANSŲ IR MOKESČIŲ POLITIKA: PINIGŲ YRA, NĖRA SAŽINĖS	<p><i>Mažinsime administracinę našą ir gerinsime mokestinę aplinką:</i></p> <p><i>skatinsime smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą. Įmonėms, kurių metinė apyvarta siekia iki 300 000 Eur, taikysime nulinį pelno mokesčio tarifą pirmaisiais veiklos metais;</i></p> <p><i>pagerinsime investicines sąlygas verslui, kuriamam Lietuvoje, kuriant naujas darbo vietas, ypač didelį dėmesį skiriant regionams;</i></p> <p><i>padidinsime skolinimosi limitą savivaldybėms tikslinėms programoms vykdyti, kuriančioms savo teritorijoje darbo vietas gamybos ir aukštųjų technologijų srityse.</i></p> <p><i>Gerinsime Lietuvos investicinę aplinką ir investicinės programos sudarymo principus:</i></p> <p><i>mokesčių administravimo įstatymu įteisinsime, kad mokesčių įstatymai negali būti keičiami dažniau kaip du kartus per ketverius metus, neleidžiant mokesčių įstatymų keisti kartu su pateiktu valstybės biudžeto projektu, visus reikalingus pakeitimus atliksime kadencijos pradžioje;</i></p> <p><i>valstybės investicinės programos bus paskirstomos pagal patobulintą aiškią ir skaidrią metodiką, atsižvelgiant į ilgalaikius savivaldybių planus, prioritetą teikiant investicijas pasirengusiems priimti regionams;</i></p> <p><i>siekdami kurti naujas darbo vietas regionuose, sudarysime sąlygas vietos verslui aktyviau vykdyti plėtrą šalies regionuose, kompensuojant dalį investicinių kaštų, pilnai sukuriant komunalines ir kitas inžinerines infrastruktūras, suteikiant galimybę naudotis valstybės garantija, didinsim savivaldybių skolinimosi limitą tikslingoms investicijoms gamybos ir aukštųjų</i></p>	<p>30:30 <i>„Būtinai reikia sukurti pas mus visą tą socialinę sistemą, kad.. socialinė sistema būtų skatinanti dirbti, ne vegetuoti, parazituoti, ir va šitą sistemą irgi reikia pakeisti iš esmės... iš esmės. Būtinai reikia sudaryti sąlygas vystytis rajonams. Taigi elementarus dalykas, kodėl visi bėga arba į užsienį, arba į didelius miestus? Todėl kad nesukurtos sąlygos, o investicija kaimiškuose rajonuose turi būti naudingesnė negu dideliuose. Ir viskas. Turi būti sukurta infrastruktūra, turi būti atsipirkimas investicijų greitesnis, turi būti sukurta sąlygos specialistams pritraukti ten... turi būti sukurta iš valstybės... nes visi mes mokam... iš valstybės kažkokia galimybė įsigyti būstą ir visa kita, kad gali specialistai irgi dirbti provinciniuose rajonuose ir taip toliau.“</i></p> <p>32:15 <i>„Reikia negailėti šitoj vietoj, reikia pilnai sukurti infrastruktūrą, kad verslui nereikėtų to daryti, atleisti nuo kokio žemės mokesčio ir visa kita.. padaryti mokestinę sistemą, kad ji būtų palankesnė negu dideliuose miestuose. Kitaip nieko nebus. Jie gi to nedaro. Specialistams sukurti sąlygas, darbo vietų nėra.. <...> Būtinai reikia duoti galimybę.. padidinti skolinimosi limitą savivaldybėms tikslinei investicijai kuriant darbo vietas, ne šiaip darbo vietas kur paslaugų sferoj ir visa kita, o ten kur būtų kuriama produkcija, pridėtinė vertė kuriama.“</i></p>

<p>EKONOMIKA: LIETUVIAI NEBEBUS PIGŪS DARBININKAI</p>	<p><i>technologijų srityse.</i></p> <p><i>Didinsime Lietuvos ūkio konkurencingumą: Lietuvos įmonėms, užsiimančioms gamyba ir konkuruojančioms vidaus rinkoje su importu, formuosime tokias sąlygas ir tokią apmokestinimo sistemą, kuri leistų sumažinti gamybos savikainą ir suteiktų galimybę lengviau konkuruoti vidaus rinkoje; didinant Lietuvos gamybos įmonių konkurencingumą vietinėse ir tarptautinėse rinkose, panaikinsime joms gamybos įmonių koncentracijos ribojimą; pagal demokratinių išsivysčiusių Vakarų Europos šalių pavyzdį didinsime mažmeninės prekybos įmonių konkurencingumą, taip, kad miestuose ir miesteliuose atsirastų vietos šeimoms atidaryti mažo ploto mažmeninės prekybos taškus-salonus, puošiančius miesto gatves, senamiesčius ir teikiančius savininkų aptarnavimą. Taikysime skirtingus mokesčio dydžius pagal prekybinį plotą po vienu stogu.</i></p>	<p>33:10 „Pavyzdžiui, visa mažmeninė prekyba... aš gi dar kalbėjau tada du tūkstančiai antrais, trečiais metais.. negalima leisti didelius prekybos centrus statyti miesto centre.. leiskit kaip Europoj, kad būtų saloniniai, kad būtų šeimos verslas, kad galima būtų užėiti... nedidelė parduotuvėlė, kur tave šeima gražiai aptarnavo, šiltai ir visa kita kokybiškai... ne, viską sužlugdė. Dabar jau padaryta, nieko nepadarysi, tada reikia sukurti mokestinę sistemą, padaryti mokesčių sistemą per ploto dydį mažmeninei prekybai ir suteikti galimybę, kad tie bobutės ir šeimos nestovėtų turguje ar kažkur po atviru dangumi, o kurtų, gražintų miestą, padarytų tuos salonus ir visą kitą.. tą reikia daryti, tai yra tik per teisėtai subalansuotą mokesčių sistemą.“</p>
---	--	---